
รายงานการศึกษาคุณภาพประเทศสมาชิกอาเซียนของรัฐสภา

คณะกรรมการ/บุคคลสำคัญของฝ่ายนิติบัญญัติ

คณะกรรมการการกฎหมาย กระบวนการยุติธรรมและกิจการตำรวจ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

หมวดหมู่

ประเทศสมาชิกอาเซียน

ประเทศ

ราชอาณาจักรกัมพูชา

เสาหลักอาเซียน:

การเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคมและวัฒนธรรม

วันเดือนปีที่ศึกษาคุณภาพ

๖-๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

สมัยของประธาน

พลเรือเอก ศิษฏวัชร วงษ์สุวรรณ ประธานคณะกรรมการการกฎหมาย กระบวนการยุติธรรมและกิจการตำรวจ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ประเด็นศึกษาคุณภาพ

ระบบรัฐสภา กัมพูชา บทบาทอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา กระบวนการตรากฎหมาย การรับฟังข้อมูล และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเจ้าหน้าที่รัฐในจังหวัดเสียมเรียบ

สรุปสาระสำคัญ

คณะกรรมการการกฎหมาย กระบวนการยุติธรรมและกิจการตำรวจ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เดินทางไปยังกรุงพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา เพื่อเข้าร่วมการประชุมทวิภาคีกับคณะกรรมการการกฎหมายและการยุติธรรม วุฒิสภา แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๑. การพบปะสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับประธานวุฒิสภา

Mr. Ouk Boun Chhoeun ประธานคณะกรรมการการกฎหมายและการยุติธรรม วุฒิสภา แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา และคณะให้การต้อนรับ และได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับ Samdech Vibol Sena Pheakdey Say Chhum ประธานวุฒิสภาแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา กล่าวว่าไทยและกัมพูชาเป็นเพื่อนบ้านเป็นบ้านพี่เมืองน้องที่ผูกพันกันมาเป็นเวลานานจำเป็นต้องมีความสัมพันธ์และความร่วมมือ

กันในทุก ๆ ด้าน ประเด็นสำคัญคือ ความปลอดภัยของประชาชนและการพัฒนาการค้าบริเวณแนวชายแดน โดยกัมพูชาขอให้ไทยส่งเสริมและให้การสนับสนุนในประเด็นดังต่อไปนี้

๑.๑ ส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทยและกัมพูชาให้เป็นไปด้วยความราบรื่น และแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

๑.๒ ส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ การค้าระหว่างไทยและกัมพูชามีมูลค่ามหาศาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการค้าบริเวณแนวชายแดน ซึ่งส่วนใหญ่กัมพูชาจำเป็นต้องนำเข้าสินค้าประเภทต่าง ๆ จากไทย เช่น สินค้าอุปโภคบริโภค เป็นต้น

๑.๓ อำนวยความสะดวกให้แก่แรงงานกัมพูชาที่เข้ามาทำงานในไทย ซึ่งปัจจุบันมีแรงงานกัมพูชาเข้ามาทำงานในไทยเป็นจำนวนมากและแรงงานดังกล่าวเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสร้างรายได้ให้แก่ชาวกัมพูชา

๒. การประชุมหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคณะกรรมการการกฏหมายและการยุติธรรม วุฒิสภา

Mr. Ouk Boun Chhoeun ประธานคณะกรรมการการกฏหมายและการยุติธรรม วุฒิสภา แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา และกรรมการในคณะ ร่วมหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและบรรยายสรุป ในประเด็น ดังนี้

๒.๑ ระบบรัฐสภากัมพูชา

รัฐสภากัมพูชาเป็นระบบสภาคู่ ประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

๒.๑.๑ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปีพ.ศ. ๒๕๖๐ มีจำนวน ๑๒๓ คน แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีจำนวน ๑๒๕ คน มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๕ ปี ผู้ที่จะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๕ ปี และมาจากการเลือกตั้งจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั่วประเทศ โดยใช้จังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง

๒.๑.๒ สมาชิกวุฒิสภา มีจำนวน ๖๒ คน มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๖ ปี และผู้ที่จะเป็นสมาชิกวุฒิสภาต้องมีอายุไม่น้อยกว่า ๔๐ ปี และมีสัญชาติกัมพูชาโดยกำเนิด สมาชิกวุฒิสภามีที่มา ดังนี้

- สมาชิก จำนวน ๕๘ คน มาจากการเลือกตั้ง แบ่งเขตเลือกตั้งตามภูมิภาค จำนวน ๘ ภูมิภาค ซึ่งในแต่ละภูมิภาคประกอบด้วย ๑-๖ จังหวัด ขึ้นอยู่กับขนาดและจำนวนประชากรของแต่ละจังหวัด โดยสมาชิกสภาท้องถิ่นจะเป็นผู้มีสิทธิเลือกสมาชิกวุฒิสภา

- สมาชิก จำนวน ๒ คน มาจากการแต่งตั้งโดยกษัตริย์

- สมาชิก จำนวน ๒ คน มาจากสภาผู้แทนราษฎร

วุฒิสภากัมพูชามีการประชุมสมัยสามัญ จำนวน ๒ ครั้ง ใน ๑ ปี ซึ่งในการประชุมแต่ละครั้ง จะมีระยะเวลาประมาณ ๓ เดือน นอกจากนี้ ยังมีการประชุมสมัยวิสามัญในกรณีที่มีเรื่องอื่นเรื่องใดที่ จำเป็นต้องจัดให้มีการประชุมด้วย

วุฒิสภากัมพูชา ประกอบด้วย คณะกรรมการทั้งสิ้นจำนวน ๑๐ คณะ และสมาชิกวุฒิสภา มีเอกสิทธิ์และความคุ้มกันในลักษณะเดียวกับสมาชิกวุฒิสภาของไทย

๒.๒ บทบาทอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา

๒.๒.๑ การตรากฎหมาย

การเสนอกฎหมายต้องเสนอผ่านสภาผู้แทนราษฎรซึ่งจะพิจารณากฎหมายรายมาตรา เมื่อกฎหมายได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรแล้วจะส่งมายังวุฒิสภาเพื่อพิจารณาในภาพรวมของร่างกฎหมาย โดยวุฒิสภาอาจมีการแก้ไขร่างกฎหมายหรือให้ข้อสังเกตต่อร่างกฎหมาย จากนั้นจะส่งร่างกฎหมายกลับไปยังสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่งว่าเห็นด้วยกับร่างกฎหมายหรือข้อสังเกตของวุฒิสภาหรือไม่

๒.๒.๒ การติดตามและตรวจสอบการบังคับใช้กฎหมาย

สมาชิกวุฒิสภามีสิทธิลงไปในพื้นที่เพื่อตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าเจ้าหน้าที่รัฐสามารถดำเนินการตามกฎหมายได้หรือไม่ เพียงใดหรือกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในขณะนั้นมีข้อบกพร่องอย่างไร เพื่อให้คณะกรรมการการกฎหมายฯ นำมาพิจารณาศึกษาและมีข้อเสนอเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้เหมาะสมกับปัจจุบันต่อไป

๒.๒.๓ การทำหน้าที่เป็นผู้แทนประชาชน

ในช่วงปิดสมัยประชุม สมาชิกวุฒิสภาในแต่ละภูมิภาคจะลงไปรับฟังปัญหาจากท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่ แล้วรายงานผ่านคณะกรรมการสามัญของวุฒิสภาเพื่อรายงานต่อประธานวุฒิสภา

๒.๒.๔ การทำหน้าที่ด้านการต่างประเทศ

การทำงานในด้านนี้จะต้องได้รับอนุมัติจากประธานวุฒิสภา และเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จต้องรายงานให้ประธานวุฒิสภาทราบ

๒.๓ กระบวนการตรากฎหมาย

ผู้มีสิทธิเสนอกฎหมาย ได้แก่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี โดยมอบหมายให้กระทรวงต่าง ๆ เป็นผู้จัดทำร่างกฎหมาย

การเสนอกฎหมายต้องเสนอผ่านสภาผู้แทนราษฎร เมื่อกฎหมายได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรแล้วจะส่งมายังวุฒิสภาเพื่อพิจารณา หากเป็นร่างกฎหมายทั่วไปวุฒิสภาต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๑ เดือน หากเป็นกรณีฉุกเฉินต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๕ วัน

สำหรับกฎหมายเกี่ยวกับการงบประมาณและการเงินต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๑๐ วัน หากเป็นกรณีเร่งด่วนต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๒ วัน ซึ่งหากวุฒิสภาพิจารณาไม่แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนด สภาผู้แทนราษฎรสามารถนำกฎหมายขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ทันที

๓. การรับฟังข้อมูลและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเจ้าหน้าที่รัฐในจังหวัดเสียมเรียบ

คณะกรรมการการฯ ได้เดินทางไปยังจังหวัดเสียมเรียบ ราชอาณาจักรกัมพูชา โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดเสียมเรียบให้การต้อนรับ และได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการปกครองในจังหวัดเสียมเรียบ จำนวนประชากร สภาพเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการดำเนินการตามนโยบายของนายกรัฐมนตรีกัมพูชาเกี่ยวกับการสร้างเขื่อนและการอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังจังหวัดเสียมเรียบ การจัดให้มี

สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการท่องเที่ยว เช่น การปรับปรุงถนน การพัฒนาในเรื่องระบบประปา และไฟฟ้า เป็นต้น ตลอดจนการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อให้การบริหารราชการของจังหวัดเป็นไปด้วยความสะดวคล่องตัวยิ่งขึ้น

นอกจากนั้น คณะกรรมาธิการฯ ยังได้เดินทางไปเยี่ยมชมสถาปัตยกรรมและวัฒนธรรมของจังหวัดเสียมเรียบซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันเก่าแก่และได้รับการยอมรับว่าเป็นมรดกโลก โดยรองผู้ว่าราชการจังหวัดเสียมเรียบให้การต้อนรับ

คำค้น ประชุมทวิภาคี กระบวนการตรากฎหมาย ระบบรัฐสภา

เสาหลัก การเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคมและวัฒนธรรม